

JEDIDUT

SUOMI-ISRAEL-YHDISTYSTEN LIITTO RY // 1 • 2022

**JERUSALEMIN YSTÄVÄT
KOKOONTUIVAT VIRON PARLAMENTTIIN**

**AMNESTY JATKAA KGB:N
ALOITTAMAA PROPAGANDAKAMPANJAA**

**ISRAELISSA TALVEHTIVIA
KURKIA KUOLEE LINTUINFLUENSSAAN**

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Puheenjohtajan mietteitä
- 6 Amnesty jatkaa KGB:n aloittamaa propagandakampanjaa
- 10 Jerusalemin ystävät kokoontuivat Viron parlamenttiin
- 12 Gilad Shalitin vapauttamisesta 10 vuotta
- 16 Israelissa talvehtivia kurkia kuolee lintuinfluenssaan
- 18 Foxtrot
- 22 Jäsenyhdistykset ja tapahtumat
- 23 Israel tänään -tapahtuma Espoossa
- 24 Kirjallisuuskatsaus
• Judy Batalion:
Päivien valo –
Hitlerin gettojen vastarintana
• Risto Huvila:
Miksi Israelista pitää puhua
• Rich Brownstein:
Holocaust Cinema Complete
- 28 Suomalaistenkansalaisjärjestöjen julkilausuma koskien Israelia vastaan suunnattua valheellista apartheid-kampanjaa
- 30 Uutiskimara

Kansikuva:

Tel Aviin nousee toinen toistaan uljaamman näköisiä pilvenpiirtäjiä. © Dreamstime

Julkaisija ja kustantaja:

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry
Finland-Israel Föreningarnas Förbund rf
www.suomi-israel.fi, jedidut@suomi-israel.fi

Toimitus: Faktapro Oy

Päätoimittaja: Kimmo Janas, 050 912 7332
kimmo.janas@faktapro.fi

Toimituskunta: Vesa Hirvonen, Risto Huvila ja Ari Rusila

Ilmestyy: 4 kertaa vuodessa; helmi-, touko-, syys- ja joulukuussa, vuosikerta 25 euroa.

Ilmoituskoot ja hinnat (alv 0):

1/1 s: 148 x 210 mm tai 123 x 176	240 euroa
1/2 s: 60 x 176 mm tai 123 x 86 mm	150 euroa
1/4 s: 60 x 86 mm tai 123 x 37 mm	90 euroa
sisäkansi: 148 x 210 mm tai 123 x 176	265 euroa
takakansi: 123 x 153 mm	290 euroa

Painopaikka: KTMP Group Oy, Mustasaari

Taitto: Faktapro Oy

SSN-L 1235-8290, ISSN 1235-8290 (Painettu)

ISSN 1799-0742 (Verkkójulkaisu)

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomien ystävyysyhdistysten liitto. Tätä linjaa seuraten Jedidut pyrkii lisäämään Israelin maan ja kansan tuntemusta sekä levittämään tietoa Israelin kulttuurista, historiasta ja yhteiskunnasta.

Verkkosivuilta www.suomi-israel.fi löytyy lisätietoa liitosta ja Israel-ystävyysliityvästä toiminnasta Suomessa samoin kuin linkkejä Israel-tietouden ja Israelin kulttuurin kannalta kiinnostaviin verkkosivuihin.

HUOMIO!

Suomi-Israel-yhdistysten liitto ry:n tilinumero on muuttunut, eikä Holvi-tili ole enää käytössä.
Uusi OP:n tilinumero on:
FI75 5710 5220 1183 18

• Itänaapurimme on taas kerran yllättänyt koko maailman. Presidentti **Vladimir Putin** käynnisti brutaalit sotatoimet ("erityisen sotilasoperaation") Ukrainassa mm. kitkeäkseen natsit tuosta juutalaisen presidentin johtamasta maasta.

Presidentti **Volodymyr Zelenskyi** onkin noussut varsinaiseksi sotasankariksi uhmatessaan hyökkäävää vihollista ja yhdistäessään ukrainalaiset "talvisodan hengessä". Samalla myös EU on ryhmittynyt vihdoin vakavammin otettavaksi turvallisuuspoliittiseksi tekijäksi.

Mielenkiintoista on, että heti kun Israel esitti tukensa Ukrainalle, tyrmäsi Venäjä YK:ssa Israelin vaatimukset Golanin kukuloista.

Valitettavasti samaan aikaan sotauutisten kanssa on tapahtunut monia muitakin vähemmälle huomiolle jääneitä epämiellyttäviä asioita.

Tuoreimman tunneryöpyyn aiheutti Amnety Internationalin tuore, yli 200-sivuinen raportti, joka tuomitsee Israelin apartheid-valtioksi. En ala käsitellä asiaa tässä tarkemmin, sillä **Ari Rusila** esittää varsin perusteellisen katsauksen lehtemme sivuilla 6-9.

Helsingin kaupunginvaltuustossa on käsitelty **Suldaan Said Ahmedin** (vas) aloitetta, jossa esitettiin, että kaupunki välttäisi hankinnoissaan palestiinalaisalueiden mie-

hittämisestä hyötyviä yrityksiä. Alkuperäinen aloite palautettiin jo kertaalleen viime marraskuussa uudelleen valmisteltavaksi, ja 16.2. pidetyssä kokouksessa kaupunginvaltuusto päätti tiukan äänestyksen jälkeen palauttaa sen jälleen uudelleen valmisteltavaksi. Eli jatkoa seuraa...

Eli tällaisia aloitteita tehdään maamme pääkaupungissa samaan aikaan, kun valtaosa kansasta osoittaa rakkauttaan tuota pientä, Lähi-idän ainoaa demokratiaa kohtaan.

YK on vuonna 2005 valinnut tammikuun 27. päivän kansainväliseksi holokaustin uhrien muistopäiväksi, koska tuona kyseisenä päivänä vuonna 1945 natsien suurin kuolemanleiri Auschwitz-Birkenau vapautettiin. EU oli jo kymmenen vuotta aikaisemmin määritellyt tuon päivän holokaustin uhrien muistopäiväksi. Valitettavasti Suomessa ei kuitenkaan vietetä 27.1. holokaustin uhrien muistopäivää vaan vainojen uhrien muistopäivää...

Näin Suomi-kuvaa kirkastetaan maailmalla jättämällä kalenterista pois sana 'holokausti'.

Ja Rauman kaupunki laittoi tänä vuonna vielä "paremmaksi" liputtaessaan tuona kyseisenä päivänä inkeriläisten kokemien vainojen muistolle. Varsin järkyttävää historian vääristelyä ja virkamiesten tietämättömyyttä.

Kimmo Janas

Laserleikkauksesta särmäykseen, koneistukseen ja hitsaukseen – osavalmistuksen ammattilainen

Tehoa osien valmistukseen

Ateno Oy

Kärriä 5, 62500 Evijärvi

www.ateno.fi

Puheenjohtajan mietteitä

Muuntautuvaa Israel-ystävyyttä

• Asetuttuani ehdolle liiton puheenjohtajaksi keväällä 2018, esittäytymispuheeni yksi keskeisistä teemoista oli toiminnan painopisteen suuntaaminen aiempaa enemmän yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Tämän ajatuksen taustalla oli yksinkertaisesti se tosiasia, että monet Israelin vastustajat toimivat hyvin aktiivisesti ja näkyvästi mediassa, kun taas useimmat Israelin ystävyysjärjestöt – liitto yhtenä heistä – olivat pitkään pidättäytyneet Israelia koskevasta yhteiskunnallisesta keskustelusta.

Ennen kuin ilmoittauduin ehdolle tehtävään, halusin tutustua tarkemmin järjestöme historiaan. Kun ensimmäinen Suomi-Israel yhdistys perustettiin joulukuussa 1954, sen johtokunta rakentui maamme keskeisistä vaikuttajista. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin moninkertainen ministeri ja pääministeri, eduskunnan puhemies ja sittemmin valtioneuvos **Karl-August Fagerholm** ja johtokunnan jäseniksi valittiin SAK:n pääsihteeri ja kansanedustaja **Olavi Lindblom**, Yhtyneitten Paperitehtaitten johtokunnan jäsen **Niilo Elo**, SOK:n kaupallinen johtaja **Lauri Hietanen**, Keskon varatoimitusjohtaja **Albin Lundström**, Helsingin yliopiston rehtori **Paavo Ravi**, itämaisen kirjallisuuden professori **Aapeli Saarisalo** sekä arkkipiispa **Ilmari Salomies**.

Vuoteen 1976 kestäneen Fagerholmin kauden jälkeenkin johdossa on ollut vaikutusvaltaisia henkilöitä, kuten suurlähettiläs **Algar von Heiroth** (1976–1982), kansanedustaja, ministeri **Arvo Salo** (1982–1987) ja kansanedustaja **Tapio Holvitie** (1988–1992), mutta myöhemmät vuodet ovat olleet ns. perinteistä ystävyystoimintaa.

Liitolle tarjoutui viime syksynä mahdollisuus aloittaa kuukausittaiset ohjelmat AlfaTV:llä ja olemme helmikuun loppuun mennessä tuottaneet yhteensä viisi ohjelmaa, joiden katsojamäärät ovat vaihdelleet 20 000–30 000 välillä. Enimmillään yksittäisellä ohjelmalla on ollut yli 100 000 katsojaa, jotka ovat olleet ruudun ääressä yli 3 minuuttia. Nämä luvut ovat rohkaisevia ja pyrimme jatkamaan ohjelmien tuottamista.

Yhteistyömme eduskunnan Israel-ystävyyssryhmän ja Israelin suurlähetystön kanssa ovat kehittyneet vahvasti viimeisien vuosien aikana, samoin yhteistyö muiden Israel-järjestöjen kanssa Israel-ystävyystoimikunnan puitteissa.

Puolet liittohallituksen jäsenistä – allekirjoittanut mukaan lukien – on erovuorossa 26.3. pidettävässä liittokokouksessa, ja toivonkin, että saisimme hallitukseen jäseniä, jotka olisivat entistä aktiivisempia ajamaan Israelin asiaa. Jos tukea löytyy, olisin valmis jatkamaan tehtävässäni.

Tule mukaan liittokokoukseen ja sen yhteydessä pidettävään tulevaisuusseminaariin. Lisätietoa takakannen mainoksessa.

Kirjoittaessani tätä, huomasin Facebookista israelilaisen United Hatzalah -järjestön 15-jäsenisen lääkir ryhmän olleen matkalla kohti Ukrainan rajaa. Tällaiset uutiset jäävät valitettavan usein valheellisten apartheid-ym. syytösten varjoon.

Risto Huvila

Amnesty jatkaa KGB:n aloittamaa propagandakampanjaa

Ari Rusila

• Israelin valtion palestiinalaisiin kohdistamat sortotoimet täyttävät apartheidin tunnusmerkistön väittää Amnesty Internationalin tuore Israel's Apartheid against Palestinians: Cruel System of Domination and Grime against Humanity. Raportti (211 sivua) kuvaa sortoon ja alistamiseen perustuvan järjestelmän, joka kohdistuu niin Israelissa, miehityillä palestiinalaisalueilla kuin muissa maissa paikolaisina eläviin palestiinalaisiin. Raportti on jatkoa jo vuosikymmeniä sitten KGB:n käynnistämälle antisionistiselle ja antisemitistiselle disinformaatiokampanjalle.

Amnestyn raporttia voidaan pitää antisemitistisenä Kansainvälisen Holokaustin muistoliiton (IHRA) antisemitismin määritelmän mukaisesti, jonka mukaan antisemitismin tunnusmerkit täyttää ”juutalaisen kansan itsemääräämisoikeuden kieltäminen esimerkiksi väittämällä, että Israelin valtion olemassaolo on rasistinen pyrkimys.”

Euroopan komission IHRA-käsikirjassa selitetään:

Juutalaisen kansan oikeuden itsemääräämiseen ja kansalliseen kotimaahan kieltäminen on antisemitismiä, koska se kieltää juutalaisten uskonnolliset ja historialliset siteet Israelin maahan. Siinä sivuutetaan se tosiasia, että Israelin valtio perustettiin vuonna 1948 Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselman 181 (II) perusteella. Lisäksi maan väittäminen rasistiseksi bankkeeksi ja nykyaikaisen valtiomuodon

ambivalenttien piirteiden esittäminen demonisoivalla tavalla, joka koskee yksinomaan Israelin valtiota, ovat yrityksiä beikentää maan kansainvälistä legitimitettiä.

Apartheid Israelissa?

Apartheid määritellään apartheidin vastaisessa yleissopimuksessa ja kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännössä. Sopimusten määritelmän mukaan on kyse apartheidista rikoksena ihmisyyttä vastaan, kun epäinhimillisiä tekoja tehdään hallintojärjestelmässä, jossa yksi rodullinen ryhmä järjestelmällisesti sortaa ja alistaa toista tarkoituksenaan tämän järjestelmän ylläpitäminen. Tällaisia epäinhimillisiä tekoja ovat laittomat teloitukset, kidutus, pakkosiirrot, vaino ja perusoikeuksien sekä -vapauksien riistäminen.

Israel vuoden 1967 vihreällä linjalla on valtio, jonka 21 prosenttinen arabivähemmistö on äänioikeutettuja kansalaisia. Arabikansalaiset ovat saavuttaneet korkeimman tason julkisella sektorilla, palvelleet hallituksessa, korkeimmassa oikeudessa ja täyttävät tärkeitä virkoja julkishallinnossa. Vuonna 2022 Israelin tuomarien valintakomitea nimitti kuusi arabituomaria ja juristia (19:stä). Vuonna 2021 58 000 opiskelijaa – 17 prosenttia kaikis-

	Area A	Area B	Area C
Jews	Can live in: No Can visit: No Agriculture: No	Can live in: No Can visit: Limited Agriculture: No	Can live in: Limited Can visit: Yes Agriculture: Limited
Arabs	Can live in: Yes Can visit: Yes Agriculture: Yes	Can live in: Yes Can visit: Yes Agriculture: Yes	Can live in: Limited Can visit: Yes Agriculture: Yes

ta korkeakouluopiskelijoista Israelissa – oli arabeja, kaksinkertainen määrä kymmenen vuoden takaiseen verrattuna.

Teloituksia, vainoja ym ihmisoikeuksien loukkauksia tapahtuu nimenomaan Palestiinalaishallinnon – Gazassa valtaa pitävän Hamasin – alueilla ja näiden hallintojen toimesta. Apartheidiksi voisi kuvata mm sitä, että palestiinalaisen myydessä maata juutalaiselle voi tästä seurata myyjälle kuolemantuomio. Muiden vähemmistöjen osalta mm homoseksuaalisuudesta on Gazassa toteutettu kuolemantuomioita. Vähemmistöjen vainon takia monet palestiinalaiset kuin muutkin arabit ovat saaneet turvapaikan Israelista.

Amnestyn raportissa kriminalisoidaan Israelin juutalaisen identiteetin turvaavat lait ja käytännöt. Amnestyn mainitseminen Israelin juutalaiseen luonteeseen liittyviin lakeihin kuuluu paluulaki (Law of Return). Paluumuuttolaki antaa erityisaseman Israelin kansalaisuutta hakeville juutalaisille eri puolilta maailmaa. Laissa ei syrjitä millään tavoin Israelin ei-juutalaisia kansalaisia, sillä vain helpotetaan diasporajäsenten paluumuuttoa. Paluulaki on yhdenmukainen kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination; ICERD) normien kanssa, joissa määrätään erityistoimenpiteistä ”tiettyjen rotuun tai etniseen alkuperään kuuluvien ryhmien aseman parantamiseksi” sekä ”ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yhtäläisen nauttimisen suojelemiseksi”. YK:n

ICERD-komitea totesi, että määräyksen taroituksena on korjata ”historiasta johtuva eriarvoisuus, joka estää haavoittuvilta ryhmiltä ja yksilöiltä ihmisen persoonallisuuden täydelle kehitykselle välttämättömät olosuhteet” ja ”ebkäistä... uusien eriarvoisuuksien syntyminen”.

Apartheid -väite Israelin osalta osoittautuu erityisen outoon valoon tarkasteltaessa Israelin nykyistä hallitusta joka monimuotoisuudessaan lieenee ainutlaatuinen maailmassa. Pääministerinä aloittaa amerikkalaisten maahanmuuttajien poika, yrityksensä myynyt itmiljonääri **Naftali Bennett**, kahden vuoden jälkeen hallituksen vetovastuu siirtyy aiemalle uutisankkurille ja playboyimagostaan tunnetulle **Yair Lapidille**. Kaksikko johtaa rotaatiosopimuksen pohjalta hallitusta joka koostuu ennätyksellisesti yhdeksästä naisministeristä, kuudesta maahanmuuttajasta, kuudesta uskonnollisesti suuntautuneesta juutalaisesta, yhdestä islamistisesta Israelin arabista (**Issawi Frej**), yhdestä druusista (**Hamad Amar**), yhdestä Etiopian israelilaisesta (**Pnina Tamano-Shata**), yhdestä vaikeasti vammaisesta (lihassurkastumatautia sairastava **Karine Elharrar**) ja yhdestä avoimesti homoseksuaalista (**Nitzan Horowitz**).

Kansalaisia on oikeus suojella terrorismilta

Amnestyn raportti irrottaa kontekstistaan Israelin sisäiset realiteetit, jotka eivät sovi sen antisionistisen kertomuksen kanssa, etenkin maan kohtaaman turvallisuustilanteen

► osalta. Esimerkiksi turvamuuri esitetään esimerkiksi apartheidista, mutta se oli vastaus toisen intifadan itsemurhapommi-iskujen aalloille ja pelasti monia ihmishenkiä. Länsirannan turvallisuusmuuri todellakin erottaa israelilaisia Länsirannan muista asukkaista. Muuri on kuitenkin liki lopettanut aiemmin yleiset itsemurhapommitukset Israelissa (Vuonna 2002, vuosi ennen rakentamisen aloittamista, 457 israelilaista murhattiin); ja edelleen muuri on estänyt liki lopettanut Länsirannalla toimineiden palestiinalaisten tarkampujen israelilaissiviileihin kohdistuneet murhat.

Amnestyn raportti sulkee pois kaiken huomion ”Palestiinalaisten viranomaisten tai aseellisten ryhmien rikkomuksista”, jotka sen mukaan ”eivät ole tämän raportin keskiössä”. Tämä myös ”dekontekstualisoi demonisointia” saamalla Israelin puolustustoimet

▼ Yksi kuva kertoo enemmän kuin 200 sivua valheellisia raportteja. Israelin uusi hallitus ryhmäkuvassa presidentti Rivlinin (edessä keskellä) virka-asunnolla.

© Yonatan Sindel/Flash90

näyttämään motiivittomilta ja mielettömältä julmilla palestiinalaisia kohtaan kuin laillisilta itsepuolustustoimilta tappavaa terroriuhkaa vastaan.

Esimerkkinä Amnesty käyttää mm sitä, että Israelin joukot turvautuivat säännöllisesti kuolettaviin voimakkeisiin tukahduttaessaan ”omien oikeuksiensa puolesta protestoivien palestiinalaisten mielenosoituksia” kuten Israelin ja Gazan rajalla toteutettujen viikoittaisten Great March of Return -mielenosoitusten aikana 2018–2019.

Israelilla on Gazan osalta kansainvälisesti tunnustettu raja Palestiinalaishallinnon - tai laajalti tunnustetun Palestiinan valtion - kanssa. Gazasta säännöllisesti tehdään ohjus- ja raketti-iskuja Israelin siviilikohteita vastaan ja Israel puolestaan vastaa näihin iskuihin. Rajalla on luonnollisesti myös virallisia ylityspaikkoja sekä henkilö- että tavaraliikennettä varten mutta Amnestyn mainitsema mielenosoitukset tapahtuivat pääosin näiden ulkopuolella ja väkivaltaan vastattiin Israelin rajaviranomaisten toimesta oikeutetusti

väkivallalla.

Amnesty pitää Oslon sopimuksissa määriteltä kahden valtion mallia osana apartheid-hallintoa. Amnestyn mukaan Oslon sopimukset ovat apartheidin väline huolimatta siitä, että ne perustuvat PLO:n ja Israelin yhteisymmärrykseen ja ovat kansainvälisen yhteisön allekirjoittamia. Oslon prosessin yhteydessä on myös sovittu alueiden hallinnasta siihen saakka kunnes kattava rauhan-sopimus osapuolten välillä toteutuu.

Israelin vastaisen apartheid propagandan taustaa

Ajatus sionismista vihamielisenä ideologiana alkoi vahvistua toisen maailmansodan jälkeisessä Neuvostoliitossa 1940-luvun lopulla, kun kävi selväksi, että Israel oli linjassa ”imperialistisen leirin” eikä Neuvostoliiton kanssa. Massiivinen Neuvostoliiton antisio-nistikampanja tuli erityisen aktiiviseen vaiheeseen vuonna 1967. SIG:n ydinajatuksena oli, että Palestiina ei ole vain maantieteellisen alueen nimi, vaan selkeän ja alueen alkuperäiskansan, Palestiinan arabien, koti. Sen juutalaiset asukkaat ovat kolonisaattoreita jostakin tuntemattomasta maasta.

Vuonna 1975 Neuvostoliiton tukema arabiblokki ajoi YK:ssa - sittemmin kumotun - päätöslauselman leimata sionismi rasismiksi. Vuonna 2001 YK:n Durbanissa pidetty ”World Conference against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance” konferenssi päivitti kampanjan edistääkseen Israelin eristämistä apartheid-valtiona. Operaatio toteutettiin yhteistyössä Palestiinalaiusjohdon kanssa kirjoittamalla teksti jo ennalta Teheranissa pidetyssä valmistelevalle kokoukselle jonne israelilaisia ja juutalaisia ei luonnollisestikaan oltu kutsuttu. Sitten Durbanin ovat monet kansainväliset organisaatiot – kuten Amnesty ja HRW – jatkaneet tätä jo aiemmin KGB:n luomaa disinformaatiokampanjaa.

Lopuksi

Amnesty International luopui objektiivisuudesta parisen vuosikymmentä sitten pal-katessaan anti-israelilaisia aktivisteja kirjoit-tamaan Israel raporttejaan. Kun Amnestyn mediajohtaja antaa PR-opastusta radikaaleille islamistisille organisaatioille ja Lontoon pää-maja muutoinkin tukee islamisteja vaikkapa Pakistanissa kritisoiden samalla Intiaa ei puo-lueettomuudesta ole enää ollut jälkeäkään vuosikymmeniin.

Amnesty käyttää raporttiaan käynnissä olevaan vaikuttamistoimintaansa, jonka ta-voitteena on saada kansainvälinen yhteisö hyväksymään ja panemaan täytäntöön Isra-elin vastaisen BDS-boikottikampanjan.

Maailma on täynnä epätoivoisia ihmisiä, jotka tarvitsevat ihmisoikeusjärjestöjä va-laisemaan kärsimyksiään – samalla Amnesty sijoittaa naurettavia summia pitkäjänteisiin, ei-tosiasioihin perustuviin ja demonisoi-viin raportteihin Israelin demokraattisesta valtios-ta. Viimeisinkin copy-paste -raportti on osa pro-palestiinalaisten järjestöjen - kuten Am-nestyn, HRW:n ... - koordinoitua anti-Israel agenda de-legitimoida Israel kansainvä-lisen politiikan näyttämöllä.

Nelson Mandelan Etelä-Afrikan pe-rustuslakituomioistuimeen nimittämä Richard Goldstone totesi osuvasti New York Times'ssa kirjoittaen: ”In Israel, there is no apartheid. Nothing there comes close to the definition of apartheid under the 1998 Rome Statute...”

Lähteinä mm. NGO-Monitor: Analyzing Amnesty's Antisemitic Apartheid Attack (Ja-nuary 31, 2022), BICOM, YAPS.

Suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakovin tuore haastattelu liittyen apartheid-syytöksiin Suomi-Israeli YouTube-kanavalla.

Jerusalemin ystävät kokoontuivat Viron parlamenttiin

• Noin 80 poliitikkoa ja järjestöjohtajaa 11 maasta kokoontui Viron parlamentissa 15.–16.2. järjestettyyn Jerusalem Prayer Breakfast -tapahtumaan. Tapahtumaan liittyi myös Celebrate Jerusalem -konsertti Olevisten kirkossa, missä esiintyi israelilaisia ja virolaisia artisteja, mm. legendaarinen **Tõnis Mägi**.

Tapahtuman isäntänä oli Viron edellisen hallituksen ulkoministeri **Urmas Rein-salu**, ja puhujien joukossa oli useita vaikutusvaltaisia virolaisia poliitikkoja, mm. parlamentin puhemies, entinen pääministeri **Juri Ratas**, sekä edellisestä hallituksesta sisäministeri **Mart Helme**, valtiovarainministeri **Martin Helme** sekä väestöministeri **Riina Solman**. Lisäksi mukana oli useita kansanedustajia.

Pitämässään puheessa mielipidetiedusteluja johtavan EKRE-puolueen uusi puheenjohtaja Martin Helme lupasi siirtää maansa suurlähetystön Jerusalemiin, jos tulee valituksi pääministeriksi.

Tapahtumaa kunnioitti läsnäolollaan myös Israelin

► Risto Huvila ja Viron evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa Urmas Viilma.

▲ Jerusalem Prayer Breakfast -liikkeen perustaja Robert Ilatov (oik.), suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakov sekä toiminnanjohtaja Albert Veksler.

Suomen ja Viron-suurlähettiläs **Hagit Ben Yaakov** sekä Unkarin Viron-suurlähettiläs **Kristof Forrai**, joka toimi

maansa lähettiläänä Suomessa vuoteen 2016.

Viron evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa **Ur-**

mas Viilma kertoi Tallinnan Jerusalemiin liittyneestä historiasta ja aiemmin tunnetusta Jerusalemin mäestä. Olikin ilahduttavaa kuulla maan hengellisen johtajan suusta vahva tuki Israelille. Myös maan päärabbi **Shmuel Kot** oli puhujien joukossa.

Suomesta tapahtumaan osallistuivat Israelin kunniakonsuli **Fredrik Ekholm** puolisoineen sekä liiton puheenjohtaja **Risto Huvila**, joka luki eduskunnan Israelystävyyssryhmän puheenjohtajan, kansanedustaja **Peter Östmanin** tervehdyksen tapahtumalle.

Tapahtumaa leimasi Virossa hyvin konkreettisenä koettu Venäjän uhka, ettei Venäjä pysähdy Ukrainaan, vaan pyrkii etenemään myös Baltian maihin.

Tätä skenaariota kuvasi tapahtuman yhtenä pääpuhujana ollut amerikkalais-israelilainen menestyskirjailija **Joel Rosenberg**, joka itsekin ihmetteli 2017 kirjoittamansa The Kremlin

Conspiracy -novellin juonta, jossa Venäjän presidentti hyökkää ensin Ukrainaan ja jatkaa sitten operaatiotaan Viroon testatakseen Naton sitoutumista ns. 5. artiklaan eli jäsenmaittensa puolustamiseen, jos yhteenkin niistä hyökätään.

Aika näyttää, oliko kyseessä fiktio vai profetia.

Jerusalemin rukousaamiaisia on järjestetty ensin Jerusalemissa vuodesta 2017 alkaen ja sen jälkeen noin kymmenessä kaupungissa eri puolilla maailmaa, mm. Helsingissä v. 2019. Tapah-

tumien tavoitteena on tuoda vaikutusvaltaisia poliitikkoja ja vaikuttajia yhteen osoittamaan tukensa Israelille ja rukoilemaan rauhaa Jerusalemillem. Rukousaamiaisen perustaja ja puheenjohtaja on entinen Knessetin jäsen **Robert Ilatov** ja järjestön toiminnanjohtajana on alusta alkaen toiminut virolais-syntyinen, sittemmin Israeliin perheineen muuttanut **Albert Veksler**.

Seuraavat Jerusalemin rukousaamiaiset järjestetään Dallasissa Teksasissa 24.–25.3. ja Jerusalemissa 1.–2.6.

Gilad Shalitin vapauttamisesta 10 vuotta

Arto Perämäki

Lokakuun 18. 2021
tuli kuluneeksi
10 vuotta
israelilaissotilaan
Gilad Shalitin
vapauttamisesta.
Israelin armeijan (IDF)
sotilas Gilad Shalit
joutui kesäkuun 25.
2006 Gazan kaistalla
toimivan Hamas-
terroristiryhmän
sieppaamaksi rajan
taakse Gazaan.

• Tuolloin 19-vuotias Gilad (synt. elokuun 28. 1986) oli aloittanut asepalveluksensa heinäkuussa 2005 toimien jalkaväen prikaatin panssaririjoukoissa. Sotilasarvoltaan Shalit oli tapahtuma hetkellä korp-raali.

Osasto, johon hän kuului, toimi Israel-Gazan välisellä rajalinjalla vartiotehtävissä lähellä Kerem Shalomin rajan ylityspaikkaa. Osastoon kuului hämäyksenä oleva

► Puolustusministeri Barak (vas.), PM Netanyahu, Gilad ja isä Noamin Shalit lokakuussa 2011.

tyhjä miehistönkuljetusvaunu ja Merkava Mark III -tankki, jonka miehistöön hän kuului. Vaunumiehitys on neljä henkilöä, heidän ollessa valmiina tankissa yleisen turvaohjeistuksen mukaan. Tarkastuspisteen muut sotilaat valvoivat rajalinjaa mm. valvontatornista käsin.

Sunnuntaiaamuna 25. kesäkuuta tapahtui kello 5.30 alueelle hyökkäys Gazan rajalta käsin. Alueelle tunkeutui kahdeksan hengen Hamas-osasto, jakaen ryhmän kolmeen osaan. Ryhmät ottivat kohteeksi tyhjän miehistönkuljetusvaunun, valvontatornin ja Merkava-tankin. Hyökkäävällä ryhmällä oli mukanaan panssarintorjuntaohjuksia, sinkoja ja kranaatteja.

Hyökkäävän ryhmän onnistui avata tankin takaovi ja heittää kranaatteja sisäl-

le. Kaksi miehistön jäsentä kuoli välittömästi kahden haavoittuessa. Toinen haavoittuneista oli Gilad Shalit, joka aseella uhaten raahattiin ulos tankista ja kuljetettiin kohti Gazan raja-aitaa. Kaksi hyökkääjistä menehtyi israelilaissotilaiden luoteihin, neljän israelilaisen haavoittuessa. Alueella suoritettiin hälytys ja apujoukkoja IDF:stä saapui välittömästi.

Aloitettaessa haavoittuneiden hoito havaittiin pian, että Merkavan miehistöstä puuttui yksi, jonka toinen haavoittunut kertoi hyökkäävän ryhmän ottaneen mukaansa aseella uhaten. Jälkiä seuraamalla löydettiin raja-aitaan leikattu aukko ja piikkilangasta löytyivät sotilasvaatteisiin kuuluvat korp-raali Gilad Shalitin sirpaleliivit roikkumassa. Jäljet johtivat kohti Gazan puoleista rajaa.

Tarkemmat tutkimukset osoittivat hyökkääjien tulleen raja-aidan ylitse tai tarkemmin rajan alitse. Paikalta löytyi lähelle Kerem Shalomia päättyvän tunneliaukon suu. Alueelle oli kaivettu maanalainen hyökkäystunneli Israel-Gaza-rajalinjan alitse.

IDF aloittaa sotilaan etsinnät

Israelin puolustusvoimat IDF aloitti operaatio "Kesäsaateen" 28. kesäkuuta 2006 edeten Gazan alueelle sotilas-Shalitia etsien. Aluksi saatu tiedustelutieto osoitti, että Gaza-cityssa olisi paikannettu paikallisten informaattoreiden toimesta asunto, jossa Giladia pidettäisiin. Kuitenkin pian havaittiin, että tiedustelutiedot olivat Hamasin ja yhteistyökumppani Iranin hämäystä. Mahdollinen vapautus-operaatio peruttiin turvallisuussyistä, niin sotilaille kuin Giladille. Israel oli aloittanut Hamasin sotilaskohteiden pommitukset, ja Hamas vastasi ampuamalla raketteja Israelin siviilikohteisiin.

Tuolloinen Israelin pääministeri **Ehud Olmert** (4.1.2006-30.3.2009) vakuutti Giladin vanhemmille, ettei riskejä hänen vapauttami-

seksi operaatiossa tehtäisi. Vanhemmat **Noam** ja **Aviva Shalit** pyysivät Olmertia varmistamaan, että Gilad ylipäänsä olisi elossa. Pääministeri Olmert vakuutti "tekevänsä kaikkensa" että armeija löytää Giladin olinpaikan. Olmert toisti Israelin käytäntöä, ettei terroristien kanssa neuvoteltaisi.

Ongelmia Libanonin rajalla

Kesken Gilad Shalitin pelastusoperaation kohtasi Israelin armeijaa IDF toinen vakava isku maan pohjoisrajalla Libanonin raja-alueella. Heinäkuun 12. 2006 alkoi Libanoninsota, jossa edeltävästi Hizbollah terroristiryhmä aloitti Katjusha-rakettien ampumisen Pohjois-Israelin siviilikohteisiin. Selkkauksen alussa israelilainen rajapartio joutui myös panssarintorjuntaraketin kohteeksi Libanonin puolelta rajaa. Ajoneuvo (Humvee) vahingoittui pahoin ja sotilaat **Ehud Goldwasser** ja **Eldad Regev** haavoittuivat kuolettavasti Hizbollahin siepatessa heidät Libanonin puolelle.

Israel hyökkäsi järjestön kohteisiin Etelä-Libanonissa rajan läheisyydessä, Bekaan-alueella ja Etelä-Beirutissa.

Myöhemmin eri kanavien kautta käytyjen vakavien neuvottelujen avulla saatiin sovittua sotilaiden "vaihto". Elettiin toivossa, että sotilaat olisivat elossa, mutta israelilaisten järkytykseksi Hizbollah palautti sotilaat rajalinjalla ruumisarkuissa heinäkuun 16. 2008. Israelilla oli myös ambulanssit paikalla toivorikkaana odottamassa haavoittuneiden sotilaiden palauttamista.

Vastineeksi Hizbollah oli jo neuvotellut terroristi **Samir Kuntarin** ja neljän muun Hizbollah-taistelijan vapautuksen Israelin vankiloista. Israel oli harhaanjoitettu neuvotteluissa ja annettu virheellisesti ymmärtää, että tilanne olisi mahdollisesti sama kuin Gilad Shalitin kaappauksessa, joka lisäsi entuudestaan viranomaisiin kohdistuvaa painetta. Pääministeri Olmertin asema ei ollut mitenkään helppo tilanteessa, varsinkin kun Libanoninsodan aloittaminen Hizbollahia vastaan nosti järjestön valtaa alueella.

Suunniteltu panttivankitilanne Gilad Shalitin vapauttamisen suhteen oli harkinnassa ja Hizbollahin kanssa se oli nyt täydellisesti epäonnistunut. Mitenkä asiat hoidetaan Hamasin kanssa, ►

► vaati nyt puhtaan pöydän ja täysin uuden vapautussuunnitelman.

Vapautussuunnitelmia hiotaan

Huolimatta Israelin yleensä ilmoittamasta asetelmasta, ettei terroristien kanssa neuvotella, kulisseissa tehtiin kovasti työtä Gilad Shalitin vapauttamiseksi. Koko operaatio jäi hetkeksi täysin Libanonin-sodan varjoon.

Myöhemmin on vuotanut julkisuuteen tietoja, että Shin Bet (Israelin turvallisuuspalvelu), Mossad (tiedustelupalvelu), IDF ja pääministerin edustaja kävivät neuvotteluja kulisseissa Gilad Shalitin vapauttamiseksi kaiken aikaa.

Punainen risti yritti saada Hamasilta tietoja Giladin kunnosta, ylipäänsä onko hän enää elossa. Hamas ei vastannut tiedusteluihin millään tavalla. Myös EU ja Yhdysvallat toimivat aktiivisesti taustalla diplomatian saralla.

Kansainvälinen yhteisö, Egypti ja Saksa saivat Hamasin julkaisemaan lyhyen videoklipin lokakuussa 2009, jossa riutuneen näköinen Gilad Shalit muistuttava henkilö luki klassiseen tapaan päivän sanomalehteä. Toivo asiassa heräsi uudelleen vapauttamisoperaatiota suunniteltaessa.

Kulisseissa neuvoteltiin ja Israel joutui maksamaan

kovan hinnan taistelussa terroristeja vastaan. Vapautamisen ehtona oli Giladia vastaan 1027 palestiinalaisvankia Israelin vankiloista. Vangeista 280 oli tuomittu teoistaan vastuullisena 569 israelilaisen kuolemaan.

Vapautetuista osalla oli siis ”vahvasti verta käsissään” ja riski, että he palaisivat terroritekoihin uudelleen oli erittäin suuri. Vaikka kaikki vapautetut vangit allekirjoittivat sopimuksen, etteivät osallistuisi enää terroritoimiin, on osa heistä pidätetty myöhemmin uudelleen liittyen terroritekoihin israelilaisia vastaan.

Sopimuksessa Gilad Shalit vapautettiin 1940 vankeuspäivän jälkeen Egyptissä. Koko luovutustilanteen ajan olivat pommivyöllä aseistautuneet Hamas-militantit valmiina räjäyttämään itsensä, epäillen että Israel saattaisi perua sopimuksen. Vapau-

tuspäivä oli lokakuu 18. 2011. Kuudet syntymäpäivät Israelin ja Ranskan kansalain Gilad Shalit vietti Hamasin maanlaisessa vankilassa sellissä.

Vankien vapautus tapahtui kahdessa erässä. Ensimmäinen erä lokakuun 18. 2011 sisälsi 477 palestiinalaisvankia ja toinen erä joulukuun 2011, loput 550 vankia. Israelissa käytiin laaja yhteiskunnallinen keskustelu, oliko nyt tarpeellista suostua näin suuren vankimäärän vaihtoon. Yleinen mielipide oli kuitenkin, että se kannatti, kun saatiin IDF-sotilas elävänä vapaaksi. Knessetissä suuri enemmistö edustajista kannatti sovittua vankien vaihtoa.

Miten Hamas toimii nykyään?

Peilattaessa Gilad Shalitin kaappausta tähän päivään, Hamas uskollisena perus-

kirjalleen kannustaa yhä kaappaamaan israelilaissohilaita – vaihtokaupan toivossa. Gazassa on edelleen kaksi vuoden 2014 aikana sinne jäänyttä sotilasvainajaa, joiden jäännösten palauttamisesta on jo vuosia (2021) keskusteltu. Voidaankin sanoa, ettei mikään ole muuttunut asetelmissa Hamas-Hizbollah-Israel. Kohteena on edelleen Israel, josta on hyvä esimerkki Hamasin tapa yhä kaivaa hyökkäystunneleita Israelin puolelle. Vuosi 2016 toi esiin taas kaksi huippuvarusteltua tunnelia, joihin valuu myös kansainvälisen yhteisön humanitaarivastusrahoja miljoonittain.

Israel tuhoaaakin systemaattisesti tunnelit, joissa on valmis valaistus, ilmastointi, kiskot räjähdelaunulle ja raketeille jne. Hamas omistaa Gazassa elementtitehtaita, joissa käytetään ”Gazan jälleenrakennussementtiä”, tunneli-infran ja jatkuvan sotatilan ylläpitämiseksi. Vuoden 2016 aikana menehtyi tunnelisortumissa runsas kymmenen ”tunnelityöntekijää”, joina toimii lapsia 12 ikävuodesta ylöspäin. Ihmisoikeusjärjestöt ovat myös rekisteröineet tämän huolestuttavan asian kuten Amnesty International. Vuosien varrella sadat lapset ovat menehtyneet Gazan tunnelitöiden romahduson-

nettomuuksissa.

Gilad Shalitin yksityiselämä

Heti Giladin vapauttamisen jälkeen mediat Israelissa hallituksen pressitoimiston toivomuksesta esittivät sopimusta, jossa maan päämediat, IDF ja Giladin perhe saivat mediarauhan ja hänen yksityisyyttään kunnioitettaisiin. Valtaosin Israelin päämediajulkaisut: Jerusalem Post, Haarez, Maariv, Israel Today, IDF-radio, Channel 2,9,10 jne. kunnioittivat sopimusta. Vain muutama media ja tv-kanava ei sitoutunut sopimukseen, ja se ei koskenut ulkomaista mediaa. Hallituksen tuolloinen tiedottaja, lehdistötoimiston **Oren Helman** kiitti median edustajia, jotka ”kunnioittivat Sgt 1st Class Gilad Shalitia olemalla julkaisematta videoita tai kuvia hänestä ja hänen yksityiselämästään”.

Media kiinnostus Giladin vapaushetkillä oli huipussaan, varsinkin Israelissa ja Ranskassa, jonka kansalainen Gilad myös on. Pääministerinä samaan aikaan toiminut **Benjamin Netanyahu** kirjoitti Giladin vanhemmille kertoi ”empatiasta jota hän tunsi heitä kohtaan ja kunnioittaen heidän kipuaan”. Kirjeessään Netanyahu kertoi ymmärtävänsä vanhempien kivun viitaten perhettään kohdanneeseen

suruun Entebbe-operaation jälkeen heinäkuussa 1976, jossa hänen veljensä **Jonatan Netanyahu** menehtyi.

Nykyään Gilad Shalitin yksityiselämästä ja hänen fyysisestä kunnostaan ei juurikaan tiedetä. Tiedetään kuitenkin hänen aloittaneen siviilielämän, suureen kiinnostuksen kohteeseensa toimien koripallokolumnistina Yedioth Ahronoth-lehdessä. Hänet tunnetaan myös suurena Maccabi Tel Aviv-fanina, kertoi Channel 2-kanava kesäkuussa 2012. Siviilielämästä Gilad tiedetään avioituneen kesäkuussa 2021 kymmenen vuotta vapautumisestaan Hamasin vankeudesta (2006-2011). Emek Heferissä Keski-Israelissa hänen vihittiin **Nizhak Shabbatin** kanssa. Paikalla oli vain perhe ja läheiset ystävät, jotka allekirjoittivat salassapitosopimuksen häätapahetkestä.

Lähteet:

- Jewish Virtual Library: ”Gilad Shalit”.
- Times of Israel: ”Gilad Shalit becomes sports columnist” /13.7.2021/ by Gabe Fisher.
- The Times of Israel: ”Gilad Shalit gets married, 10 years after release Hamas captivity”/ June 23.2021/ by TOI Staff.
- Wikipedia: ”Gilad Shalit prisoner exchange”.

Israelissa talvehtivia kurkia kuolee lintuinfluenssaan

Kevät näyttää miten suomalaisten kurkien on käynyt

Eero Ketola

Yli 30 000 kurkea tamppaa peltoa, pöly heikentää näkyvyyttä ja trumpettiäännet kajahtavat kuorossa. Hulan kansallispuistossa talvehtii yli 30 000 pohjoisesta saapuneita kurkea. Lisäksi tuhannet kurjet pysähtyvät vain muutamaksi päiväksi ja jatkavat sitten muuttoa Afrikan sydänmaille.

- Marraskuun lopussa lintuinfluenssa havaittiin kanoissa ja kalkkunoissa.

Joulukuun lopussa yli 5000 talvehtivia kurkea kuoli lintuinfluenssaan Hulan järvellä. Israelin ympäristöministeri **Tamar Zandberg** kertoi Israelin lehdistössä kurkien kuolemaa

”pahimmaksi villieläimiin kohdistuneeksi ikuksi Israelin historiassa”.

Jopa yli 10 000 kurjen pelätään saaneen influenssatartunnan.

Joulukuussa Afrikkaan suuntautuvan muuton päätyttyä talvehtimaan jääneitä kurkia ruokitaan esimerkiksi maissilla ja soijapavuilla yöpymispaikan läheisyydessä Hulan kansallispuistossa. Paikallinen kurkiprojekti tekee kaikkensa saadakseen viljelyksille koituvat vahingot mahdollisimman pieneksi.

Luontokeskus voi esittää turisteille valttikorttina poikkeuksellisen luontonäytelmän tuhansien kurkien lentäessä yli korvia huuhaavan toivotuksen kera. Nyt kansallispuisto on suljettu vierailijoilta lintuinfluenssan A (H5N1) viruksen takia. Kuolleita kurkia on löydetty eri puolilta Hulan laaksoa. Sairaista kurjista on tullut ilmoituksia eri puolilta Israelia. Lintuinfluenssan pysäyttämiseksi on teurastettu tuhansia kalkkunoita ja kanoja. Israelin ympäristöministeriö on kertonut, että Moshav Margaliotin tilalla, noin 12 kilo-

metriä pohjoiseen Hulan kansallispuistoista on teurastettu noin 500 000 muniya kanaa. Moshavi tuottaa 7 prosenttia kaikista Israelin kananmunista. Israelissa pelätään kananmunia saannin vaikeutumista. Lintuinfluenssa saattaa siirtyä linnuista myös ihmiseen. Vuoden 2003 jälkeen Maailman Terveysjärjestön mukaan 456 ihmistä on kuollut lintuinfluenssaan.

500 miljoonaa linnun väylä

Hula laakso kuuluu Syyrian-Afrikan hautavajoamaan. Reittiä käyttää muuttomatkalla arviolta 500 miljoonaa lintua kahdesti vuodessa. Kurkia muuttaa alueen kautta runsaat 100 000 yksilöä. Syysmuutto jatkuu vilkkaana joulukuun alkuun saakka. Muuttavista kurjista noin 33 000 jää koko talveksi Hulan laaksoon. Kurjet säästävät huomattavan matkan, sillä talvehtimisalueille Afrikkaan on matkaa. Varsinkin nuorille kurjille talvehtiminen Hulassa on tervetullut lahja. Kurkimassassa näkee runsaasti heiveröisiä ja selvästi matkan rasittamia kurkia.

▲ Hulan laaksossa talvehtii myös pieni määrä suomalaisia kurkia. Pelkona on, että muuttomatkalle lähtevät kurjet voivat kuljettaa sairauden kurkien päätalvehtimisalueille Afrikkaan.

▼ Nuoret kurjet pysyttelevät vanhempiensa seurassa koko muuttoajan.

Foxtrot

Kimmo Janas

Israelilaisia elokuvia näkee Suomessa valitettavan vähän, ainoan poikkeuksen tekevät suoratoistopalveluilla nähtävät tv-sarjat, kuten esimerkiksi Fauda ja Shtisel. Onneksi YLE lähetti tammikuun lopulla israelilaisen Samuel Maozin Venetsiassa palkitun elokuvan Foxtrot.

• Elokuva alkaa koputuksesta tel-avivilaisen kerrostaloasunnon ovella. Keski-ikäinen nainen, **Dafna Feldman** avaa oven ja lyhistyy samantien lattialle. Hän tietää, mitä israelilaissotilaan ovelle ilmestyminen merkitsee – hänen poikansa **Jonathan** on menehtynyt asepalvelusta suorittaessaan. Ovella olevat IDF-sotilaat vahvistavat uutisen Dafnan aviomiehelle, arkkitehti **Michael Feldmannille**.

▲ Foxtrotin askelin: eteen, eteen, sivulle, seis. Taakse, taakse, vasemmalle, seis.

▼ Yksinäinen kameli on usein ainoa rajapuomin ohittava olento.

Perhettä järkyttäneen surun keskellä alkaa välittömästi hautajaisten järjestely sotilasrabbin ohjeistuksessa, joka kuitenkin päättyy yllättäen tulleseeseen tietoon sekaannuksesta – kuollut Jonathan Feldmann ei ole perheen poika, vaan toinen samanniminen sotilas.

Elokuva koostuu kolmesta osasta; ensimmäinen puolituntia seurataan Feldmannin pariskunnan tuskaista päivää.

Runsaat kaksikymmentä vuotta sitten israelilainen kirjailija/ohjaaja **Samuel Maoz** kieltäytyi antamasta tyttärelleen rahaa taksi-matkaan, kun tämä oli myöhässä koulusta. Isä lähetti tyttärensä bussipysäkille ja kuulla 20 minuuttia myöhemmin, että kyseinen bus-silinja joutui terrori-iskun kohteeksi.

▲ Parikymppinen Jonathan Feldman (Yonatan Shiray) on vartioimassa rajapuomia "siellä jossain" keskellä ei-mitään.

Hän saa myöhemmin tietää, että tytär ei ollut ehtinyt bussiin, mutta pelottavan tovin hänen tyttärensä oli kuollut, ja isä tunsi vastuuta lähetettyään tyttärensä kuolemaan. Tästä unohtumattomasta päivästä ja epä-tietoisuuden raastavasta voimasta sai inspiraati-ionsa Maozin elokuva "Foxtrot".

Elokuvan keskimmaisessa osassa seura-taan vartioasema Foxtrotin yksitoikkoista ja ankeaa arkea Jonathanin vartiooidessa kol-

► men toverinsa kanssa rajapuomia keskellä aavikkoa.

Majoitustilana on hitaasti kallistuva, mutta uppoava saastainen rahtikontti. Ajan viettämiseksi Jonathan kertoo tarinan siitä, kuinka hänen isänsä vaihtoi kerran holo-kaustin aikana säilyneen kalliin perinnön pornolehteen. Myöhään illalla Jonathan tappaa neljä nuorta palestiinalaista sen jälkeen, kun yksi sotilaista erehtyy luulemaan autosta rullatun oluttölkin räjähteeksi. Sotilaat ilmoittavat tapauksesta päämajaan, ja kohta paikalle saapuu vanhempi IDF-upseeri, joka tuo puskutraktorin hautaamaan auton kuolleiden matkustajien kanssa. Upseeri varoittaa miehiä olemaan paljastamatta onnettomuutta.

Viimeisessä osassa palataan taas Tel Aviin puoli vuotta myöhemmin, kun Michael ja Dafna viettävät edesmenneen Jonathanin 20. syntymäpäivää. Käy ilmi, että tämä menehtyi auto-onnettomuudessa kotimatallaan var-

► Isä Michael Feldman (Lior Ashkenazi) on keski-ikäinen arkkitehti, joka syyttää poikansa kuolemasta itseään.

tioasemalta. Vanhemmat ovat eronneet syyttäen kumpikin Michaelin kärsimättömyyttä poikansa kuolemasta.

Koska Foxtrot kuvaa Israelin puolustusvoimia peittelemässä neljän arabinuoren ampumista, Israelin kulttuuriministeri **Miri Regev** tuomitsi elokuvan sen jälkeen, kun se voitti tuomariston palkinnon Venetsiassa. Regev viittasi elokuvaan ”tuloksena itsepetoksesta ja yhteistyöstä Israelin vastaisen tarinan kanssa”. Vastauksena elokuvan ohjaaja Samuel Maoz sanoi: ”Jos arvostelen paikkaa, jossa asun, teen sen, koska olen huolissani.

▲ Kuvaaja Giora Bejach käyttää monia mielenkiintoisia kuvakulmia.

Teen sen, koska haluan suojella sitä. Teen sen rakkaudelta.” Jatkolausunnossaan Regev sanoi, että oli ”törkeää, että israelilaiset taiteilijat edistävät nuoren sukupolven yllyttämistä maailman moraalista armeijaa vastaan levittämällä valheita taiteen muodossa”.

Foxtrot on varsin toimiva satiiri Israelin armeijan henkisestä tilasta, mutta toisaalta myös koskettava vanhempien surusta lapsen menetyksen keskellä. Maozin esitystapa on monin paikoin ehkä turhankin hidas jopa laahaava, mutta toimiva kuitenkin. Elokuvan parasta antia on sotilaiden toimien seuraaminen vartioasemalla.

▼ Perhe kokoontuu muistelevaan Jonathanin ja juhlimaan tämän 20. syntymäpäivää.

FOXTROT

Ohjaaja: Samuel Maoz
Näyttelijät: Lior Ashkenazi, Sarah Adler, Yonatan Shiray, Shira Haas.
Valmistumisvuosi: 2017

FAKTAPRO

- Artikkelien kirjoittamista 40 vuoden kokemuksella
- Lehtien ja esitteiden taittopalvelua
- Järjestö- ja asiakaslehtiä myös avaimet käteen -periaatteella, kuten tämäkin Jedidut -lehti

FAKTAPRO OY

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
p. 050 912 7332
kimmo.janas@faktapro.fi

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 2
p. (017) 383 1130
ma-pe 9-18, la 9-14

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 2
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30-16.30, la 9-13

Jäsenyhdistykset ja tapahtumat

• Espoon Suomi-Israel yhdistys ry

espoo.israel@gmail.com
www.espoo-israel.fi

• Haminan seudun Suomi-Israel yhdistys ry

hamina@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/hamina

• Helsingin Suomi-Israel yhdistys ry - Föreningen Finland-Israel i Helsingfors rf

helsinki@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/helsinki

ISRAEL VUONNA 5782

esitelmä- ja keskustelutilaisuuksien sarja ke-
vällä 2022 torstaisin, Helsingin yliopisto, Port-
thania P219 (Lehtisali), 2. krs, Yliopistonkatu
3, Helsinki

10.3. 2022 klo 18.00

"Israelin rajavartiolaitoksen palveluksessa"
Bloggari Ari Rusila

24.3.2022 klo 18.00

"Ajankohasta Israelista ja Läbi-idästä"
Suurlähettiläs Hagit Ben-Yaakov

Tilaisuuksiin on vapaa pääsy. Tervetuloa!

Pyrimme järjestämään etäyhteyden luennoil-
le. Lisätiedot www.suomi-israel.fi/helsinki tai
Anna Muukkoselta armuukkonen@hotmail.com.

• Jyväskylän/Keski-Suomen Suomi-Israel yhdistys ry

jyvaskyla@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/jyvaskyla

• Pohjois-Karjalan Suomi-Israel yhdistys ry

pohjois-karjala@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/pohjois-karjala

• Tampereen Suomi-Israel yhdistys ry - Föreningen Finland-Israel i Tammerfors rf

tampere@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/tampere

• Turun seudun

Suomi-Israel yhdistys ry - Åboregionens

Finland-Israel Förening rf

turku@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/turku

"Onko Iran todellinen uhka
Läbi-idän valtioille"

Paneelikeskustelu 6.4. klo 18.30

Turun Ortodoksiseurakunnan salissa,
Yliopistonkatu 19 B 3.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Tervetuloa!
Keskustelu esitetään TV:ssä toukokuussa 2022.

• Vantaan Suomi-Israel yhdistys ry

vantaa@suomi-israel.fi
www.suomi-israel.fi/vantaa

Kevään **Miksi juuri Israel?**-ohjelmat AlfaTV:llä

su 27.3. klo 10:30

su 24.4. klo 10:30

su 29.5. klo 10:30

Ohjelmat katsottavissa myös
Suomi-Israel YouTube-kanavalta.

Suomi-Israel-Yhdistysten Liitto ry:n hallitus

Puheenjohtajisto

Risto Huvila, pj. (Espoo) risto@truman.fi
Matti Schrey, varapj. (Turku)

Jäsenet:

Aleksandra Ahlgren (Hki) – varajäsen Arto Myl-
läinen, Suvi Gräsbeck (Helsinki) – varajäsen
Folke Gräsbeck, Suvi Hakkarainen (Pohjois-
Karjala) – varajäsen Tiina Huotari, Laila Jouh-
ki (Vantaa) – varajäsen Gunilla Ståhl, Juhani
Korjula (Hamina) – varajäsen Jaana Takala, Kai
Mannervo (Turku) – varajäsen Elias Järvinen,
Raili Raivio (Vantaa) – varajäsen Merja Lind-
holm, Ari Rusila (Jyväskylä) – varajäsen Hannu
Taipale, Timo Saksala (Tampere) – varajäsen
Marja Liisa Laaksonen, Sam Weintraub (Espoo)
– varajäsen Simon Elo.

▲ Vas. Mirkka Jantunen, Maximilian Fagerlund, Miranda Vuolasranta, Peter Östman, Iris Malka, Jaana ja Risto Huvila, Angelika Klas, Pasi Turunen ja Kyösti Frestadius.

Israel tänään -tapahtuma Espoossa

Tammikuun 29. päivä järjestettiin
Espoon helluntaiseurakunnassa
Israel tänään -tapahtuma jo 13.
kertaa.

• Tapahtuma alkoi **Risto Huvilan** uuden
kirjan julkistamistilaisuudella, jonka jälkeen
siirryttiin Holokaustin muistojuhlaan.

Juhlassa puhuivat Israelin suurlähetystön
varapäälikkö **Iris Malka** (tulkkina **Mirkka
Jantunen**), kansanedustaja **Peter Östman**,
Euroopan romaniforumin puheenjohtaja **Mi-
randa Vuolasranta**, Patmos lähetysseuran
toiminnanjohtaja **Pasi Turunen** sekä pas-
tori **Kyösti Frestadius**. Musiikista vastasi
opperalaulaja **Angelika Klas** säestäjänään
poikansa **Maximilian Fagerlund**. Juhlan
isäntänä toimi Risto Huvila.

Natsien toimeenpanema holokausti oli
maailman historian synkin vaihe. Se poikkesi
kaikista muista kansanmurhista siinä, että se
tähtäsi kokonaisen kansanryhmän eli juuta-
laisten totaaliseen tuhoamiseen. Holokaus-
tissa murhattiin kuusi miljoonaa juutalaista
ja yli miljoona romanian sekä satoja tuhansia

muita natsihallinnon vastustajia tai sille epä-
mieluisia henkilöitä.

Miranda Vuolasranta kertoi omassa pu-
heenvuorossaan, että yksi syy, miksi romaa-
nien kokema holokausti on suurelta osin
unohdettu, johtuu siitä, että tuohon aikaan
monissa Euroopan maissa romaneja ei pidet-
ty edes sen arvoisina, että heidän nimensä
olisi kirjattu väestörekisteriin.

Konsuli Iris Malka muistutti, kuinka Eu-
rooppa menetti holokaustin myötä monia
kukoistavia juutalaisyhteisöjä. Ennen sotaa
Euroopassa asui arviolta 9,5 miljoonaa juu-
talaista, jotka olivat edistäneet Euroopan so-
siaalista, poliittista, taloudellista, tieteellistä
ja kulttuurista kehitystä yli kahden vuositu-
hannen ajan.

– Emme koskaan saa tietää, kuinka mil-
joonat sielut olisivat voineet myötävaikuttaa
maailmaamme, emmekä koskaan ymmärtää
tätä valtavaa menetystä ihmiskunnalle.

Koska holokaustista selvinneiden sukupol-
vi on kohta poissa, meidän velvollisuutemme
on välittää holokaustin opetukset seuraavil-
le sukupolville, ettei sama toteutuisi enää
koskaan.

Kirjallisuuskatsaus

UNOHDETUT NAISSANKARIT

Holokaustista on kirjoitettu lukemattomia kirjoja, mutta Puolan getoissa toimineesta maanalaisesta vastarintaryhmästä historiankirjoitus ei kerro mitään. Ryhmä koostui juutalaisnaisista, jotka nousivat oman henkensä uhalla natseja vastaan; he salakuljettivat aseita, tiedustelivat ja vakoilivat, kaivoivat bunkkereita ja toteuttivat sabotaasioperaatioita. Useimmat näistä naisista olivat joutuneet todistamaan läheistensä julman kuoleman, eikä heillä ollut enää menetettävää.

Judy Batalion
Päivien valo
Hitlerin gettojen vastarintanaiset
Gummerus, 2021

Taidehistorian tohtori, kirjailija ja käsikirjoittaja **Judy Batalion** on kirjoittanut varsin mielenkiintoisen ja koskettavan tietokirjan toisen maailmansodan unohdetuista sankareista. Kanadassa kasvaneen ja nykyään New Yorkissa asuvan kirjailijan puolalaiset isovanhemmat selvisivät holokaustista, ja lapsena häntä ympäröivät tarinat natseja paenneiden juutalaisten kärsimyksistä.

Juutalaiset olivat muutaneet keskiajalla Puolaan, koska olivat siellä turvassa Länsi-Euroopan vainoilta. Moderni juutalaiskulttuuri alkoi kukoistaa ympäri Puolaa 1930-luvulla. Pelkästään Varsovassa oli niihin aikoihin peräti 180 juutalaista sanomalehteä: 130 kirjoitti jiddisiksi, 25 hepreaksi ja 25 puolaksi.

Saksalaiset perustivat Puolaan kaikkiaan yli neljäsataa gettoa tarkoituksenaan harventaa juutalaisväestöä sairauksien ja nälänhädän avulla.

"Päivien valo" seuraa kahetakymmentä naista henkeäsalpaavan vaarallisissa tehtävissä, onnistumisissa ja pidätyksissä. Batalionin tarkastelemat naiset toimivat Vapaus tai Nuori kaarti -nimisissä

nuorisojärjestöissä. Kirja vie lukijan keskitysleireille ja onnekkaimpien kohdalla myös sodanjälkeisen aikaan. Yksi selvinneistä on natsivankilasta pakenemaan onnistunut **Renia Kukielka**, joka oli sodan syttyessä vain 15-vuotias. Keskiluokkaisessa perheessä kasvanneesta teinityöstä sukeutui sodan painajaisten keskellä Vapaus-ryhmän kuriiri, joka hyödynsi "puolalaista ulkonäköään" sekä kielitaitoaan ja salakuljetti muun muassa rahaa, ruokaa, lääkkeitä ja aseita.

Aseistautuneita juutalaisia vastarintaryhmittymiä toimi yli yhdeksäsäksäyksen itäeurooppalaisessa getossa.

Juutalaismiehet pysytelivät kodeissaan, koska heidän vangitsemisensä oli yleistä. Naiset hankkivat tarvikkeita ja myivät tupakkaa, rintaliivejä, taide-esineitä ja itseäänkin. Lapset olivat myös etevä hiipimään ulos getoista ja etsimään ruokaa. Gettojen takia monet perinteiset roolit kääntyivät päälleen.

"Päivien valoa" ei pysty lukemaan yhdellä istumalla, sillä varsinaista tekstiä on jo 450 sivua, jonka lisäksi viitteitä ja lähdeluetteloita on

Kirjallisuuskatsaus

kunnioitettavat 125 sivua. Kirjassa on myös kuvaliite, joka antaa kasvot kirjassa esitellyille naisille.

Yhdysvalloissa bestseller-listoille nousseen tietokirjan elokuva-aiheudet on myyty Steven Spielbergille, joten odotettavissa on varmaan "Schindlerin listan" kaltainen koskettava elokuva.

ISRAELISTA PITÄÄ PUHUA

Risto Huvila on pitkän linjan Israel-asiantuntija, joka on vuodesta 2017 kirjoittanut blogia Seurakuntalainen.fi-uutisverkkosivustolla. Vuoden 2021 loppuun mennessä hän on julkaissut noin 50 Israelia käsittelevää kirjoitusta, jotka ovat lähes poikkeuksetta olleet Seurakuntalaisen suosituimpien kirjoitusten joukossa.

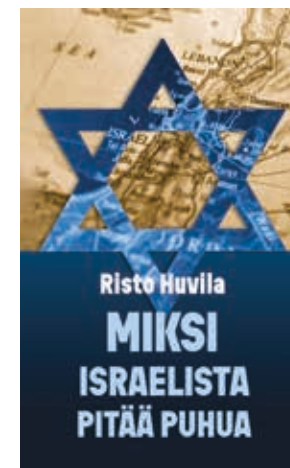
Nyt kirjoitukset on kerätty yksiin kansiin kronologisessa järjestyksessä. Huvilan uusiin teos "Miksi Israelista pitää puhua" sisältää 48 sivustolla julkaistua juutalaisuuteen ja Israeliin liittyvää kirjoitusta.

Kirjassa julkaistut tekstit käsittelevät esimerkiksi YK:n ja sen jäsenmaiden vinoutunutta suhdetta Israeliin. Osa kirjoituksista on

saanut kimmokkeensa kirjon ja sen johtajien Israeliin liittyvistä kannanotoista ja toimenpiteistä, sekä kristittyjen ja juutalaisten noin 2000 vuotta kestäneestä historiasta.

Huvilan mukaan kristillisissä piireissä puhutaan liian vähän Israelista tai aiheen käsittely on puutteellista ja sisältää asiavirheitä.

– Valtamedia esittelee

Risto Huvila
Miksi Israelista pitää puhua
Perussanomaa, 2022

usein pääasiallisesti vasemistolaisien vaikuttajien kannanottoja, joissa Israelia syytetään apartheidista, mikä on yksiselitteisesti vale ja antisemiittinen väite.

Huvila muistuttaa, että Is-

raelin vajaan 10 miljoonasta kansalaisesta noin kaksi miljoonaa on arabeja, jotka ovat maan täysivaltaisia kansalaisia ja eri alojen osaajia ja vaikuttajia.

Suomen eduskunnan Israel ystävyysryhmän puheenjohtaja **Peter Östman** toteaa kirjan esipuheessa: "Israel herättää suuria tunteita sen vastustajissa: maata syytetään apartheidista sekä etnisestä puhdistuksesta ja yhä useammat ja korkeammat tahot vaativat boikotoimaan maata ja sen tuotantoa. Tällaisessa asetelmassa Israel-ystävä nousee helposti takajaloilleen ja ryhtyy yhtiä impulsiiviseen taistoon kuin vastustajansa. Oikea työkalu virbeellisen ja pikemminkin tunteeseen kuin tietoon pohjaavien väitteiden nujertamiseen on kuitenkin tiedon kylväminen".

Polarisoituvassa maailmassa ymmärrys vierasta ja tuntematonta kohtaan heikenee päivä päivältä. Siksi Östman toivookin, että paitisi moni Israel-ystävä, myös mahdollisimman moni Israel-kriitikko tarttuisi tähän kirjaan kenties haastaakseen omia näkemyksiään ja ymmärtääkseen myös vastapuolen väitteitä.

► OPAS HOLOKAUSTI-KOULUTUKSEEN

Portlandissa, Oregonissa vuonna 1962 syntynyt **Richard J. Brownstein II** toimi jo opiskeluaikoinaan pyhäkouluopettajana erikoistuen holokaustista opetukseen. Opintojen jälkeen hän muutti Los Angelesiin ja perusti Hollywoodiin The Transcription Company -nimisen yrityksen tutustuen tätä kautta elokuva-alaan ja tärkeimpiin Hollywoodin nimiin.

Kun hän myi yrityksensä vuonna 2003 ja muutti perheineen Israeliin, hänen palkkalistoillaan oli yli 100 työntekijää ja aliurakoitsijaa.

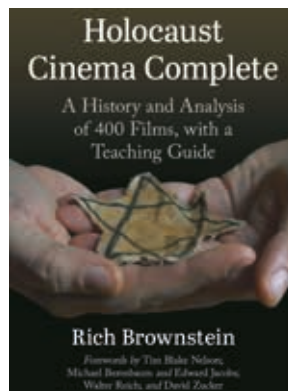
Israelissa hänestä tuli juutalaisen ja holokaustielokuvan professori opettaen sadoille opiskelijoille elokuva-alaa ja kriittistä päättelyä. Vuodesta 2014 lähtien Rich on luennoinut Yad Vashemissa holokaustia käsittelevistä elokuvista ja niiden käytöstä opetustyössä.

Brownsteinin viime vuonna ilmestynyt "Holocaust Cinema Complete: A History and Analysis of 400 Films, with a Teaching Guide" on vuosikausien työn tulos, jossa Rich Brownstein listaa tosiaan 400 holokaustia kä-

sittelevää elokuvaa erotellen ne genren perusteella.

Hän on huolissaan, kuinka monet nuoret pitävät nykyään vuonna 2009 valmistunutta **Quentin Tarentinon** selvästi epähistoriallista Kunniattomat paskiaiset (Inglourious Basterds) -elokuvaa pohjimiltaan holokaustielokuvana. Holokaustitietous on huolestuttavan heikkoa nykynuorisossa samalla, kun moni vanhemman polven kulkija kehtaa jopa kieltää koko holokaustin tapahtuneen.

Kirjassaa esitellään myös suositukset ja arvostelut 52 parhaasta holokaustielokuvasta, joita opettajat voisivat käyttää kouluttaessaan nuoria ymmärtämään holo-

Rich Brownstein
Holocaust Cinema Complete
McFarland Press, 2021

kaustin järjettömyyttä ja sen kauheuksia.

Rich nostaa esiin kaikkien aikojen parhaana holokaustielokuvana The Grey Zone (**Tim Blake Nelson**), mutta kehuja saa myös mm. The Pianist (**Roman Polanski**).

Kirja sisältää myös Brownstein kehittämän SOFTA Lesson Planin, joka on joukko ehdotuksia ja tarkistuslista, joka auttaa opettajia ratkaisemaan akateemisen pulman holokaustielokuvien käytöstä luokahuoneessa. Rich Brownstein huomauttaa, että holokaustia ei voi opettaa vain yhdellä elokuvalla. Narratiivisten holokaustielokuvien käyttäminen holokaustiopetuksen ensisijaisena lähteenä olisi koulutuksellista väärinkäyttöä, vaikka yksi elokuva voisi kattaa kaikki holokaustin näkökohdat.

Muistan kuinka istuin vuonna 2019 parinkymmenen kansainvälisen kristillisen johtajan kanssa opiskelemassa holokaustia Yad Vashemissa, Jerusalemissa, ja johtavaopettaja **Ephraim Kaye** esitteli myös tärkeimpiä asioita käsitteleviä elokuvia. Olisipa tämä kirja ollut jo silloin saatavissa.

Kimmo Janas

YKSI TIE AUTOKAUPPAAN!

Suomalaisten kansalaisjärjestöjen julkilausuma koskien Israelia vastaan suunnattua valheellista apartheid-kampanjaa

Me allekirjoittaneet kansalaisjärjestöjemme edustajat ilmaisemme syvän huolestumme useiden kansalaisjärjestöjen levittämistä valheellisista apartheid-syytöksistä Israelia kohtaan. Viimeiseksi tähän rintamaan liittyi Amnesty International, joka julkaisi aiheesta raportin helmikuun alussa.

Amnestyn raportti – kuten muutkin vastaavat raportit – vaikenee täysin palestiinalaisesta ja ääri-islamilaisestä terroristista ja antisemitistisestä kiihotuksesta Israelia vastaan. Se käsittelee kaikkia Israelin puolustuksellisia toimia ikään kuin ne tapahtuisivat keskellä rauhaa ja niiden motiivina olisi rasistinen halu sortaa. Tällainen kontekstin täydellinen puuttuminen vinouttaa perustavanlaatuisesti kuvan tilanteesta.

Pelkästään viime vuonna (2021) palestiinalaiset äärijärjestöt tekivät israelilaisia vastaan 30 puukotusiskua, 12 ampumasein tehtyä iskua ja 8 iskua, jossa tekijä ajoi autolla väkijoukkoon. Mellakoita, joissa kiviä ja molotovin cocktaileja heiteltiin liikkuviin ajoneuvoihin, tapahtui 1 700 kertaa. Gazasta ammuttiin 4 400 rakettia israelilaisiin siviilikohteisiin.

Amnestyn raportti puhuu ”väkivallattomasta kansanvastarinnasta” ja ”pääasiassa rauhanomaisista mielenosoituksista”. Se käyttää esimerkkeinä Israelin ”rotusorrosta” sen Hamasin johtajiin kohdistamia toimia. Se kutsuu Euroopan unionin terrorijärjestöksi luokittelemaa PFLP-järjestöä ”poliittiseksi puolueeksi, jonka Israel on kieltänyt”.

Amnestyn raportti vääristelee kuvaa tilanteesta myös sekoittamalla Israelin kansalaisille kuuluvat oikeudet ja niiden puuttumisen ei-kansalaisilta ikään kuin kysymyksessä olisi rotusortojärjestelmä. Tämä on täysin kansainvälisen lain vastaista. Mikään sopimus ei vaadi valtioita antamaan kansalaisille kuuluvia oikeuksia niille, jotka eivät ole maan kansalaisia. Kaiken rodullisen syrjinnän lopettamiseen pyrkivässä ICERD-sopimuksessa mainitaan erityisesti, että sen tarkoitus ei ole rajoittaa valtioiden oikeutta antaa kansalaisilleen oikeuksia, joita ei ole muilla, tai asettaa ehtoja sen suhteen, miten ne myöntävät kansalaisuuden.

Amnestyn raportti esittää Oslon sopimukset, jotka solmittiin osapuolten neuvottelujen tuloksena ja joiden perusteella palestiinalaisten itsehallinto perustettiin, ikään kuin ne olisivat Israelin keino ”segregoida” (rotuerotella) palestiinalaisia. Jopa palestiinalaishallinnon jakaantuminen Fatahin ja Hamasin keskinäisten taisteluiden seurauksena vuonna 2007 esitetään raportissa Israelin suunnitelmalla segregoida palestiinalaisia.

Raportti esittää Israelille lähes 50 vaatimusta, muun muassa että sen pitää vastaanottaa 5 miljoonaa palestiinalaispakolaista ja heidän jälkeläistään, lopettaa kaikki Gazan rajojen valvonta ja purkaa turva-aita. Näiden toteuttaminen tarkoittaisi ääri-islamilaisten terrorijärjestöjen vapaata toimintaa alueella ja sitä, että Israelin sijalle perustettaisiin arabimuslimavaltio, jossa juutalaiset olisivat vähemmistönä. Palestiinalaishallinnolle Amnesty osoittaa kaksi vaatimusta: että sen pitää ”dokumentoida Israelin apartheid-rikoksia” ja että sen pitää lopettaa kaikki yhteistyö Israelin kanssa, erityisesti terrorismia ehkäisevä turvallisuusyhteistyö, joka ”auttaa ylläpitämään apartheid-järjestelmää”.

Jokaisesta maasta löytyy korjattavaa ja ongelmia, mutta suurin osa Amnestyn raportin mainitsemista esimerkeistä ”rotusorrosta” on vääristeltyjä. Raportin johtopäätökset ja vaatimukset ovat täysin suhteettomia verrattuna siihen, mitä muissa maissa tapahtuu. Maailmassa on paljon maita – ei vähiten Israelin naapurustossa Lähi-idässä – missä demokratian peri-

aatteet eivät toteudu ja vähemmistöjen oikeuksia sorretaan isossa mittakaavassa. Amnesty ei kuitenkaan vaadi näiden valtioiden tuomitsemista ja eristämistä apartheid-järjestelminä.

Israelin arabikansalaisilla on täydet poliittiset ja siviilioikeudet, mikä demonstroituu arabipuolueen ministeripaikkoina, arabituomarien nimityksinä Korkeimpaan oikeuteen asti ja arabien osallistumisena menestyksekkäästi Israelin yhteiskuntaan ja sen palveluiden tasavertaiseen tuottamiseen ja käyttämiseen. Myös Israelin suurlähettiläänä Suomessa vuosina 1996-1999 toiminut Ali Yahya oli etniseltä taustaltaan arabi. Mitään tällaista ei tapahtunut Etelä-Afrikan apartheid-järjestelmässä.

Samaan aikaan antisemitismin voimakas lisääntyminen maailmassa osoittaa, että juutalaisen kansallisen kodin ja turvapaikan tarve ei ole vähentynyt maailmassa vaan lisääntynyt, usein boikottiliikkeen vaikutuksen ansiosta. Kansalaisjärjestöjen vääristellyn Israel-vastaisen apartheid-kampanjan ovat tuominneet mm. Yhdysvaltain, Saksan, Englannin, Itävallan, Tsekin, Kanadan ja Australian hallinnot. Myös Ranskan presidentti otti kantaa asiaan 24.2.2022: *...on mahdotonta hyväksyä, että järjestöt käyttävät oikeudenmukaisen vapaustaistelun nimissä historiallisesti häpeällisiä termejä kuvaamaan Israelin valtiota. Kuinka kehtaamme puhua apartheidista valtiosta, jossa arabikansalaiset ovat edustettuina hallituksessa, parlamentissa, johtotehtävissä ja vastuullisissa viroissa?*

Toivomme, että Suomi ei valtiona osallistu tähän kampanjaan eivätkä suomalaiset toimijat, kuten israelilaisten kanssa yhteistyötä tekevät yritykset ja muut yhteisöt, anna arvoa juutalaisvaltiota vastaan suunnatuille valheellisille ja vääristellyille dokumenteille, joihin monet aiemmin arvokasta työtä tehneet järjestöt ovat sortuneet.

28.2.2022

Kari Teittinen, puheenjohtaja
Elämän marssi ry

Varpu Haavisto, puheenjohtaja
YAPS - Young Adults for Peace, Justice and Solidarity in the Middle East ry

Risto Huvila, puheenjohtaja
Suomi-Israel Yhdistysten Liitto ry

Pasi Turunen, toiminnanjohtaja
Patmos Lähetyssätiö

Ethel Salutskij, puheenjohtaja
Keren Kajemet Finland ry

Jarmo Kaksonen, puheenjohtaja
Gesher Hajetsia ry

Risto Auvinen, toiminnanjohtaja
Suomen Karmel-yhdistys ry

John Remes, puheenjohtaja
ICEJ Suomen osasto ry

Hannu Lyytikäinen, puheenjohtaja
Ebenezer Operation Exodus Finland ry

Timo Rauhalampi, puheenjohtaja
Israelin Ystävyysseura ry

Tor G. Gull, puheenjohtaja
European Coalition for Israel (ECI) Finland ry

Jaakob Happonen, puheenjohtaja
Menorah Näky ry

Ilkka Vakkuri, toiminnanjohtaja
Israelin Ystävät ry

Juudan autiomaasta avaruuteen

Muinainen kolikko, joka juontaa juurensa roomalaisia vastaan käydyin Bar-Kochban kapinan ajalta, lentää pian avaruuteen israelilaisen astronautin **Eytan Stibben** kanssa, on Antiquities Authority (IAA) ilmoittanut.

Eytan Stibben on määrä saapua kansainväliselle avaruusasemalle Rakia-operaatioissa, jota johtavat Ramon Foundation ja Israel Space Agency osana Ax-1-tehtävää, joka on ensimmäinen kokonaan yksityisten astronauttien miehittämä.

Kolikossa, jonka Stibbe kuljettaa avaruuteen, lukee ”*Israelin vapauden vuosi*”. Se löydettiin äskettäin historiallisesta tutkimusmatkasta, joka tutki Juudean aavikon luolia, jotta löydettäisiin lisää paloja Kuolleenmeren kääroistä ja muista arkeologisista jäännöksistä ja pelastettiin ne ryöstelijöiltä.

© Koby Harati/City of David

Varainsuliini-järjestelmä

Israelilaiset tutkijat ovat havainneet, että vauvat tuottavat insuliinia suolistossaan ennen syntymää, ja sanovat tämän tarkoittavan, että aikuisilla saattaa olla ”varajärjestelmä”, joka voidaan aktivoida uudelleen diabeteksen hoitoon.

Paljastus tehtiin vertaisarvioidussa tutkimuksessa, joka julkaistiin Nature Medicine -lehdessä.

Weizmann Institute of Sciences professori **Shalev Itzkovitzin** johtama ryhmä analysoi kudosta sikiöistä ja vastasyntyneistä vauvoista, joiden vanhemmat olivat antaneet luvan.

Haimassa muodostuu insuliinia koko elämän ajan. Diabetes, sairaus, joka vaikuttaa lähes 500 miljoonaa ihmiseen maailmanlaajuisesti, ilmenee usein, kun haima ei tuota tarpeeksi insuliinia. Itzkovitz sanoi, että rinnakkaisen insuliinintuotantojärjestelmän tunnistaminen tarjoaa toivoa, vaikka se muuttuisi epäaktiiviseksi syntymän jälkeen. – Nyt toivotaan, että jonkinlaisia lääkkeitä voidaan käyttää näiden solujen aktivoimiseen aikuisilla. Koska jos diabeetikoilla olisi kehos-

saan soluja, jotka voisivat sekä aistia glukoosipitoisuuden että erittää insuliinia glukoositasojen mukaan, tämä itse asiassa parantaisi heidän diabetekseensa.

– Se on hyvin kaukana, mutta paljastamme, että toisessa kudoksessa on piilotettu molekyyliohjelma, jolla voi olla kyky tuottaa insuliinia.

Israel ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat aikovat lentää Kuuhun yhdessä

Ensimmäisessä kansainvälisessä SpaceIL-sopimuksessa Beresheet 2 -hanke on Israelin ja UAE:n yhteinen projekti.

Vuodelle 2024 suunniteltu Beresheet 2 -hanke seuraa

© SpaceIL

Israelin yksityisyritystä päästä Kuuhun huhtikuussa 2019, joka päättyi tuhoisaan laskeutumiseen.

Yksityisrahoitteisen Beresheet-operaation alullepanijan SpaceIL:n johtajat ovat allekirjoittaneet Dubaissa sopimuksen, jossa Israel ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat työskentelevät yhdessä useissa avaruuteen liittyvissä projekteissa, mukaan lukien 100 miljoonan dollarin Beresheet 2 -hanke.

Beresheet 2, joka koostuu kahdesta kuuhun laskeutujasta, voi rikkoa useita ennätyksiä ulkoavaruuden historiassa. Niiden joukossa olisi kaksinkertainen laskeutuminen Kuuhun yhdessä tehtävässä; ja kaikkien aikojen pienimmän avaruusaluksen laukaisu (jokainen laskeutuja painaa 120 kiloa täydellä polttoainesäiliöllä).

Kiitorata on suunniteltu noin viiden vuoden pituiselle hankkeelle, ja se on alusta tieteelliselle koulutustoiminnalle etäyhteyden kautta, jolloin Israelin ja muiden maiden opiskelijat voivat osallistua tieteelliseen tutkimukseen syvällä avaruudessa.

Israelin ja Yhdistyneiden arabiemiirikuntien avaruusjärjestöt ovat myös

pyytäneet yliopistoilta ja tutkimuslaitoksilta yhteisiä avaruuskeskeisiä tutkimusehdotuksia, jotka keskittyvät ilmastoon ja ympäristöön.

Israel olympialaisissa

Talviolympialaiset eivät ole olleet israelilaisten urheilijoiden vahvinta alaa, mutta Pekingissä **Barnabas Szollos** teki Israelin urheiluhistoriaa sijoittuen 6. miesten alppiyhdistetyssä – paras yksilölajin tulos koskaan.

© AP Photo/Luca Bruno

Ennen kisoja Israelin talviolympialaisten delegaation johtaja Yaniv Ashkenazi sanoi, että olisi ”erittäin vaikuttava saavutus”, jos Szollos lopettaisi kilpailunsa urheilijoiden karkijoukossa.

Barnabaksen nuorempi sisar **Noa Szollos**, joka teki myös olympiadebyyttinsä Pekingin kisoissa, kilpaili naisten pujottelussa ja sijoittui 41. Se oli parannus hänen suoritukseensa suurpujottelussa, jossa hän kaatui toisella syöksyllään ja hylättiin.

Lentävä auto kuluttajille

Israelilainen startup on julkaistanut ”lentävän” ajoneuvonsa, sähköisen pystysuoraan nousu- ja laskukoneen (eVTOL) suunnittelun yksittäisille kuluttajille.

Pardes Hannassa sijaitsevan startupin, AIR (entinen Porality Mobility), perusti ensimmäisen kerran vuonna 2017 ilmailuasiantuntija **Chen Rosen**, johon myöhemmin liittyivät sarjayrittäjät **Rani Plaut** ja **Netanel Goldberg**. Plaut on myös israelilaisen autoalan startup-yrityksen Moodifyn pääjohtaja ja johtokunnan jäsen Tactile Mobilityssa, Haifassa toimivassa startupissa, joka tarjoaa älyautoille mahdollisuuden ”tuntea tietä”.

AIR kehitti lentokoneen AIR ONE, täyssähköisen kaksipaikkaisen eVTOL, jonka toimintasäde yhdellä latauksella on 177 km jopa 250 km/tunnissa, ja lentoaika on tunti. Koneessa on kokoonlaitettavat siivet helpottamaan pysäköintiä ja kykyä nousta tai laskeutua mille tahansa tasaiselle pinnalle.

CK52

Kaikille Suomi-Israel-yhdistysten jäsenille avoin

**Suomi-Israel Yhdistysten Liitto ry:n
Liittokokous ja seminaari la 26.3.2022
Balderin salissa Helsingissä**

Os. Aleksanterinkatu 12, n. 15 min. kävelymatkan päässä rautatieasemalta,
myös raitiolinjat 2, 4, 5, 7, Senaatintorin tai Kauppatorin pysäkki.

Klo 13:00 Sääntömääräinen liittokokous

Klo 15:30-17:30 Tulevaisuusseminaari

alustuksia ja keskustelua liiton ja sen jäsenyhdistysten toiminnan
tulevaisuudesta ja kehittämisestä

Klo 15:00 kahvitauko ja klo 17:30 päivällinen

Klo 19:00 yleisötilaisuus ”Israel ja uusi Lähi-itä”

Mukana kansanedustaja Antero Laukkanen, professori, dosentti
Markku Ruotsila sekä liiton puheenjohtaja Risto Huvila.

Osallistumismaksu 30€, sis. kahvitarjoilun ja päivällisen
(liittokokoukseen ja yleisötilaisuuteen vapaa pääsy).

Liittokokoukseen ja seminaariin ilmoittautumiset viim. 23.3.
sähköpostitse: info@suomi-israel.fi

